

2

3

1

1: Familien Nordby samles hver jul på hytta ved Elgåsen. F.v. Anne Kari Glømmi, Knut Erik Nordby, datteren Marthe Marie Southall Nordby med datteren Klara og ektemannen Max Oliver Southall med sønnen Alfred.

2: Alfred er tre år, bor i London, men er allerede vant til ski på beina med feriene på hytta sammen med far Max Oliver Southall.

Det blir ikke jul uten hytta, sier Marthe Marie Southall Nordby. Fra boligen midt i London reiser hun og familien hjem til mor og far og hytta ved Elgåsen, innenfor Sjusjøen.

Hun er ikke alene om å lengte etter stillhet og julefred i fjellet. Når mørket siger på og julen ringes inn, lyser det i mange hytter.

Foreldrene Anne Kari Glømmi og Knut Erik Nordby ser at noe har skjedd med julefeiringen de siste årene. Ekteparet fra Skedsmo har feiret julaften på hytta siden 2006.

- Den gangen så vi ikke et lys i nærheten. Det var stille. Siden har det blitt stadig flere, sier Nordby, og viser til at flere enn dem har fått en enklere tilværelse i fjellet, i likhet med hjemme.

Familiens gamle tømmerhytte har fått strøm og er renoveret og påbygd. På det moderne kjøkkenet er det oppvaskmaskin og på badet vann i kranene, etter at det ble boret etter vann.

- I tillegg har vi vinterbrøytet veg. Det gjør julen enda enklere, sier han, som i amnne år dro varene inn fra vegen på kjelke - til en hytte med solcelleanlegg og strømaggregat, der ribba ble stekt i gasskomfyr.

BESKRIVELSEN er gjenkjennelig for Hogne Øian ved Norsk institutt for naturforskning (NINA). Antropologen ved

avdelingen i Lillehammer ser at den økte bruken av hyttene er knyttet til standardhevingen i fjellet, i tillegg til at en stadig større andel av befolkningen bor i tett befolket og urbane strøk, og søker mot bedre plass og naturopplevelser i fritiden.

Øian har det siste året vært involvert i forskningsprosjektet om fritidsboliger og bærekraftig opplevelser i reiselivet, sammen med Høgskolen i Lillehammer og Østlandsforskning.

- Uten at vi har belegg i tallmateriale, er det åpenbart at flere reiser til fjells i jula, og at mange av dem også tilbringer julaften på hytta. Vi ser at flere av de såkalte høystandardhyttene har likeverdige, eller bedre fasiliteter enn hjemme. Mange har romsligere plass, noe som gjør hytta til et naturlig samlingspunkt

for familien, med barn og barnebarn.

Øian sier mange har et annet forhold til hytta enn tidligere, ved at de bruker den hyppig gjennom hele året.

- Med en trend, ser vi at det er lett for en utvikling, der flere vil følge etter til fjells i jula, sier Øian.

I HYTTE VED ELGÅSEN har Anne Kari Glømmi og Knut Erik Nordby bevart de gamle tømmerveggene innvendig. Det er her i den gamle stua fra Gudbrandsdalen de finner julestemningen, i år med juletre som er hogget på egen tomt rett utenfor soveromsvinduet.

Her er det egne julegardiner, julestjerner i vinduene og juleputer til sofaen.

- Juleblomstene er viktig også på fjellet, synes Anne Kari, som både har aza-

3: Utenfor hyttevinduet gjør dompappen omgivelsene til et julekort.

4: – Her finner vi roen, og har god tid til å være sammen, sier Marthe Marie Southall Nordby.

5: Kos med juleputer i sofaen

lia, julerose, julestjerne og røde tulipaner.

– Likevel er den vakreste julepynten rett utenfor vinduet; et nek fylt av dompap i et hvitt landskap.

DET VAR ANNE KARI som ville til fjells den første jula i 2006.

Begge hadde mistet foreldrene.

– Vi feiret alltid jul med dem, helt til det siste. Den første jula uten følte vi et tomrom. Vi hadde ikke lenger noen bindinger. Samtidig var hytta renovert, forteller Knut Erik Nordby, som noen år før solgte hytta på Rømsåsen for å flytte lenger inn i fjellet.

– Det var som skuldrene falt ned da vi kom hit til den første jula. En stillhet og ro, ja en helt annen atmosfære som gjorde noe med oss, sier Anne Kari.

– Ja, omgivelsene er jo alene verdt å reise til fjells i jula. Det er deilig å kunne være mer ute og i bevegelse, ikke bare spise kaker og fet mat. Jeg ble mer aktiv, sier Knut Erik, som er glad i skiturene.

Han innrømmer at snøen og skiløypene trekker dem mot hytta.

– Her er vi rimelig sikre på at det er snø. Hjemme hadde vi flere grønne juler, sier han, og vender tilbake til standardhevingen:

– Elektrisk strøm, som kom i 2014, og vinterbrøytet veg i 2016, har gjort at vi bruker hytta hyppigere. Det har heller

ikke ødelagt noe av idyllen, sier 64-åringen, og viser til at de i år har vært hjemme kun 18 av 52 uker, etter at han ble pensjonist til jul, da han avsluttet som prosjektdirektør med den siste store utbyggingen av flyplassen på Gardermoen.

– Hytta har vært viktig i pensjonstilværelsen, både for rekreasjon og å småpusle. Her er alltid nok å drive med.

HAN TRENGER heller ikke reise langt for å handle. I Kiwi-butikken på Sjusjøen får de det meste.

Der merker kjøpmann Jørn Håkenstad

den nye tid i jula. Antall salg på kassa har økt betydelig de siste årene.

– Sammenlignet med tallene våre fra 2013, var antall handlende til julaften i fjor 25 prosent høyere. Påsken er fortsatt den travleste høytiden, men jula tar innpå. Omsetning er som påsken for få år siden, sier Håkenstad.

Han tror det fortsatt er slik at mange feirer julaften med familieselskaper, før de reiser til fjells.

– Her er trafikken på topp fredag og lørdag før nyttår, sier Håkenstad, som bemerker at hvilken dag julaften faller på, har betydning for trafikken.

– I år er det en helg i forkant, noe som bringer mange til fjells. Får vi den på en onsdag, blir den enda bedre, og juleferien kan bli nærmere to uker for mange, sier han.

Det er åpenbart at flere reiser til fjells i jula, og at mange av dem også tilbringer julaften på hytta.
HOGNE ØIAN,
antropolog

1: Med barnebarnet Alfred har Anne Kari Glømmi og Knut Erik Nordby pyntet grantreet. Det ble hogd på egen tomt utenfor soveromsvinduet.

2: Snøen og skumulighetene er en viktig årsak til at familien bruker mye tid på hytta.

3: Siden 2006 har Anne Kari Glømmi og Knut Erik Nordby feiret på hytta i en julepyntet tømmerstua.

TIL JULEFEIRINGEN i hytta på Elgåsen blir det handlet både ribbe og kalkun. Med datterens familie blir det en norsk og engelsk julefeiring.

- Det er tradisjonell ribbemiddag juleaften. Så gjemmer vi noen pakker og fortsetter med kalkun og tradisjonell engelsk 1. juledag, slik Max kjenner den, sier datteren Marthe Marie Southall Nordby.

Hun kan ikke tenke seg bedre jul.

- Siden mor og far begynte å feire på hytta, har vi vært her hvert år, med unntak av én jul. Her kjenner vi at vi lever. Vi kan gå ut og ta en skitur eller leke akku-

rat når vi vil. Dessuten har vi god tid, tid til å være sammen, enten vi er inne eller ute og leker.

EKTEMANNEN Max Oliver Southall sier juleferien er et årlig høydepunkt.

- Stillheten, snøen og landskapet er så vakkert og annerledes fra hverdagen hjemme, sier han, og er allerede godt inne i familietradisjonen til Nordby.

- Ja, men det er en annerledes jul også for oss, sier svigermor, som etter 12 år er klar i talen:

- Jeg skal feire jul her så lenge jeg klarer, sier 70-åringen, som gleder seg over

at en ny generasjon ser samme verdien i hyttejula.

- Ja, det er en ny dimensjon med bar-

”Stillheten, snøen og landskapet her, det er så vakkert og annerledes fra hverdagen hjemme.
MAX OLIVER SOUTHALL,
begeistret hytte-julefeirer

nebarn, mye morsommere, sier Knut Erik Nordby.

For julenissen er med til fjells.

- I fjor kom han fra nede i skogen, gikk rundt hytta og var til og med på taket. Han prøvde nok å komme ned pipa, men var for tykk. Det var derfor det kom snø ned i peisen, forteller Knut Erik Nordby mens tre år gamle Alfred lytter spent.

- Han kommer nok tilbake i år, forsikrer bestefar,

TEKST OG FOTO: ASMUND HANSLIEN